

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Освітня програма	25727 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2020 р.

Справа № 1138/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,

Olena Boienko,

Омельченко Наталія Володимирівна,

Наталія Шалімова,

Мельник Віктор Миколайович,

Максим Ваврін,

Люта Ольга Василівна,

Кузнецов Кирило Андрійович,

Житар Максим Олегович,

Біловодська Олена Анатоліївна,

Serhii Kasian,

Roman Shulyar,

Затонацька Тетяна Георгіївна,

за участі запрошених осіб:

Дячук Степан Федорович-проректор з науково-педагогічної роботи, зав.кафедри-Панухник Олена Віталіївна – представник ЗВО,

Мариненко Наталія Юріївна – гарант ОП,

Антюшко Дмитро Петрович – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25727
Назва ОП	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Практика залучення здобувачів вищої освіти до удосконалення ОП виглядає не переконливо через низьку обізнаність студентів щодо цілей ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У розділі 1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пункт 1 Загальна інформація потребує узгодження циклу/рівня підготовки із новою редакцією НРК України. Обмеження програмних компетентностей та ПРН переліком передбаченим стандартом не дає можливість забезпечити обґрунтування особливостей та унікальності запропонованої ОП

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Спостерігається неналежне оформлення основних документів, зокрема, НП. Навчальний процес у 2020-2021 навчальному році відбувався за графіком (додаток 2), який не відповідає графіку навчального процесу відображеному у НП. Поданий графік навчального процесу (додаток 2) оформлений не належним чином, відсутнє позначення дати, підпису відповідальної особи і цей документ не містить жодних позначень або посилань, які б поєднували його із НП д ОП, яка акредитується. Подібні зауваження були минулою акредитації, але стосувались побудови, відповідності НП та ОП, оформлення НП. За умов зміни графіку відбувається зміщення навчального процесу і як результат порушення норми законодавства, яка стосується сумарної тривалості канікул, а саме за поданим документом графіком навчального процесу (на якому наголошує ЗВО і який сподіваємося буде оформлений належним чином – додаток 2) сумарна тривалість канікул становить 6 тижнів замість 8 мінімально можливих передбачених законодавством.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ЗВО у своїй освітній діяльності вбачає потребу у підготовці викладачів за данною ОП. Обґрунтовуючи доцільність підготовки фахівців, які по завершенню навчання зможуть працювати «викладачами закладів вищої освіти» ГЕР звертає увагу ЗВО на відсутність у поданій ОП відповідних компетентностей та ПРН, які б забезпечували їх досягнення запропонованими обов'язковими компонентами ОК2, ОК6, ОК8. Тобто, наявність в ОП та навчальному плані обов'язкових компонент, не підкріплених переліком відповідних програмних компетентностей та ПРН є суттєвим недоліком.. А тому запропоновано розширити перелік компетентностей та ПРН. У запропонованому обґрунтуванні ЗВО, можливість досягнення програмних компетентностей та ПРН окремими ОК, виглядає не переконливо. Зокрема, наводиться приклад обов'язкової ОК 2 «Педагогіка та етика професійної діяльності» у темі 8, якої професійна етика розглядається як регулятор службових відносин у педагогічній діяльності. Однак, серед ПРН цієї ОК, які зафіксовані у матриці відповідності ПРН та ОК ОП, наявний ПРН 8 Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень, однак, по факту реалізуватися відповідний ПРН за цією ОК не можливо. Запропоновані ЗВО ОК «Педагогіка та етика професійної діяльності» та науково-педагогічна практика, повинні знайти своє відображення в ОП у відповідних програмних компетентностях і ПРН і при цьому за своїм змістом відповідати тим ПРН, які задекларовані у матриці відповідності ОП, мова, зокрема, йде про ПРН8 Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. Слід зазначити, що цей ПРН є одним із ключових при реалізації цієї спеціальності. Тобто, діяльність підприємницьких, торговельних та/або біржових структур чинний стандарт розглядає в контексті виробництва та обігу товарів та послуг. У запропонованій ОП, зокрема, ПРН8 не реалізований. (див. додаток 1)

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Залишається не реалізованою рекомендація попередньої експертизи стосовно доопрацювання змісту ОП, щодо відповідності предметній області спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, а також звернення особливої уваги на методичне забезпечення ОК. в частині досягнення конкретних ПРН. Станом на сьогодні ціни набору ОК залишаються не забезпеченими програмна компетентність СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності та ПРН 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. Хоча зазначений ПРН зафіксований майже у всіх ОК, однак, наведені ЗВО обґрунтування не доводять здатності даної ОП забезпечити даний ПРН. Забезпечити перегляд змістовного наповнення методичних розробок ОК 6, ОК 7 і А 2 на предмет відповідності предметній області спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». При цьому за основу слід брати вимоги чинного стандарту щодо об'єкту вивчення спеціальності, а саме, діяльності суб'єктів господарювання підприємницьких, торговельних та/або біржових структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Можливість формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії регламентується Положенням про індивідуальний навчальний план студента Тернопільському національному технічному університеті ім. І. Пулюя (<https://docs.tntu.edu.ua/base/document?id=25>) однак при формуванні НП кафедрою порушено норму цього внутрішнього нормативного документу університету пп.1.3 та 1.8 розділу 1 Загальні положення та пп.3.1 – 3.5 та 3.11 розділу 3 розділу Порядок вільного вибору студентами навчальних дисциплін відповідно до якого вибіркові

навчальні дисципліни студенти можуть обирати при навчанні на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти на 2, 3 і 4 курсах, на другому (магістерському) рівні, як правило, у 2 і 3 семестрах. А тому рекомендація ГЕР стосовно застосування такої практики для цієї ОП не суперечить вимогам внутрішнього нормативного документу університету. Відповідно до розробленої ОП та НП 2020 р. вибіркові дисципліни передбачені у 1 семестрі. Процедурно реалізувати ознайомлення здобувачів вищої освіти із переліком вибіркових дисциплін та зафіксувати їх в індивідуальних планах у 1 семестрі неможливо, бо на це потрібен певний час, а призупиняти навчальний процес для проведення цієї процедури вимагатиме внесення змін до навчального плану (до графіку навчального процесу) та зміщення термінів навчання, що не передбачено чинними законодавством. Зокрема, наведений документ – заява студента Калінкіна Н.В. (нажаль прізвище може бути не вірне, бо важко прочитати рукописний текст) із обраними вибірковими дисциплінами підписана 15.09.2020 р., а затверджена деканом 16.09.2020, тобто, два перших тижні фактично втрачені через відсутність переліку вибіркових дисциплін, обраних здобувачами вищої освіти, для формування розкладу навчальних занять. Звертає також на себе увагу те, що заява підписана здобувачем 2019 року набору датована 20.08.2019 р і підписана деканом 21.08.2019 Р., коли фактично ще не був розпочатий навчальний процес 2019-2020 н.р.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У попередній акредитації зазначалась потреба у доопрацюванні змісту ОП, щодо відповідності предметній області спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, а також звернути особливу увагу на те, що методичне забезпечення науково-дослідницької та науково-педагогічної практик повинно враховувати специфіку освітніх програм різних спеціальностей за якими здійснюється підготовка на кафедрі економіки та фінансів. Слід відзначити, що не зважаючи на те, що із методичних рекомендацій були вилучені назви інших спеціальностей, наповнення цих методичних рекомендацій суттєво не змінилось і потребує доопрацювання з урахуванням особливостей спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Науково-дослідницька практика «має на меті систематизацію, розширення та закріплення професійних знань, формування у здобувачів початкових навичок ведення самостійної наукової роботи, дослідження та експериментування. Проводять її на відповідних базах практики – підприємствах різних профілів та форм власності, закладах торгівлі та біржах. При організації та проведенні практики повинні бути створені умови, що забезпечують здобувачам можливість проведення наукових досліджень та збору матеріалів для написання кваліфікаційної роботи магістра (далі – КРМ)». Окрім цього, як зазначалось вище, у методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи магістра відсутнє жодне посилання на результати науково-дослідної практики. Зміст звітів з науково-дослідної та переддипломної практик (зокрема, здобувачів Рудюк І.І. та Красицького П.Р.) присвячені аналізу фінансової звітності, що не наблизило зміст цих практик до предметної області спеціальності 076. ЗВО не надана можливість з'ясувати відмінність зазначених практик шляхом ознайомлення із звітами практик, пройдених одним здобувачем вищої освіти. До науково-дослідної практики прикладені тези доповіді для участі в IV Міжнародній науково-практичній конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах», яка має відбутися 31 березня 2020 р., які не містять конкретних результатів проведеного дослідження, а присвячені суто теоретичним питанням конкурентних переваг підприємства. У методичних вказівках до виконання КРМ є посилання на зв'язок із переддипломною практикою, однак, жодного згадування про зв'язок із науково-дослідницькою практикою відсутнє. Останнє викликає запитання через те, що у методичній розробці науково-дослідної практики чітко зазначено зв'язок із магістерською роботою і виконанням індивідуального завдання у межах реалізації КРМ.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

У звіті ЕГ наявне посилання на Правила прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя в 2020 році (<http://tntu.edu.ua/storage/pages/00000314/tntu-pp2020z2.pdf>) в яких наявна інформація про правила прийому за міжгалузевими групами: галузі знань 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки». Стосовно спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» у Правилах прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя в 2020 р. інформація відсутня.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Не завершена розробка правил та процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Потребують остаточного завершення і затвердження правил та процедур визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які будуть доступними для всіх учасників освітнього процесу

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Наведені у силабусах розділи «Система оцінювання» містять розподіл балів за кожний вид освітньої діяльності, однак, не містять опису критеріїв. Пропонується розробити універсальну методичну розробку стосовно критеріїв оцінювання різних видів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти ОП і використовувати її для оцінювання діяльності студентів. Запропоноване універсальне методичне видання надасть викладачам і студентам можливість швидко орієнтуватися у підходах до оцінювання різних видів навчальної діяльності, забезпечить використання єдиних підходів до такого оцінювання за всіма ОК включеними до ОП.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Перелік тем кваліфікаційних робіт спеціальності 076 розміщений за посиланням (<https://kaf-ef.tntu.edu.ua/course-and-diploma-designing-076>). Враховуючи те, що відповідно до матриці відповідності програмних компетентностей та ПРН КРМ повинна забезпечувати набуття всіх програмних компетентностей та ПРН запропонована тематика потребує ретельного аналізу і перегляду. Аналіз змістовної частини методичної розробки засвідчує той факт, що у кращому випадку, запропонований зміст кваліфікаційної роботи більше зосереджений на самому підприємстві та аналізі фінансових і економічних показників, а не на результатах його діяльності, тобто, товарах або послугах, які це підприємство може запропонувати для реалізації в торгівлі та/або на біржах. Так у методичних вказівках до виконання КРМ зазначено, що : «Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії й практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. Предметом дослідження можуть бути тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження». Таке формулювання об'єкту та предмету дослідження у КРМ потребує переосмислення, доопрацювання з метою наближення до предметної області спеціальності 076. Враховуючи той факт, що основним «Джерелом інформації є фінансова звітність досліджуваного об'єкта, статистична, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні матеріали стосовно окремих бізнес-процесів, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання інформації» і відсутність у методичних вказівках згадування про результат діяльності конкретного підприємства, тобто товари чи послуги, які виробляє чи надає це підприємство, важко констатувати відповідність предметній області спеціальності 076. Під час уточнення змістовної частини методичних вказівок до виконання КРМ необхідно враховувати об'єктом вивчення цієї спеціальності зафіксований у стандарті і відповідно задекларований в ОП.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час експертизи 2019 року було рекомендовано розробити механізм оскарження та розгляду апеляцій атестації здобувачів вищої освіти та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОП 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. ГЕР звераємо увагу ЗВО на п.6.3 Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ ім. І. Пулюя зі змінами від 21.05.2019 р., протокол № 5 затверджено наказом № 4/7- 524 від 05.06.2019 р. та зі змінами від 31.10.2019 р., протокол № 9 затверджено наказом № 4/7-970 від 01.11.2019р. п.6.3.Атестація здобувачів вищої освіти. Положення. «Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти щодо можливості присудження особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти відповідного ступеня вищої освіти та кваліфікації здійснює екзаменаційна комісія, склад якої затверджується наказом ректора. Апеляції на результати оцінювання здобувача вищої освіти екзаменаційною комісією не приймаються». Така процедура оскарження та розгляду апеляцій порушує дві статті ЗУ «Про вищу освіту», а саме, п.221, ч.1, ст. 1 «Студентоцентроване навчання - підхід до організації освітнього процесу, що передбачає, зокрема побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу» та п.27 ч.1 ст.62 «Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на: оскарження дій органів управління закладу вищої освіти та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників». ЗВО підтверджує про відсутність наявного опису процедури вирішення конфліктних ситуацій і зазначає, що працює у цьому напрямку. Разом з тим в обґрунтуванні ЗВО наводить низку аргументів, внутрішніх нормативних документів, зокрема, Колективний договір ТНТУ, Кодекс корпоративної етики, Положення про провідного фахівця – уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції, які напяму не пов'язані із питання що розглядається.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами спілкування ЕГ у фокус-групах зі здобувачами вищої освіти цієї ОП низька поінформованість студентів щодо цілей і змісту ОП

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЕГ під час проведення експертизи встановлено: відсутність чітких та зрозумілих правил, а також практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та відсутність відповідного внутрішнього нормативного документа; відсутність чітко врегульованого механізму оновлення навчально-методичного матеріалу на рівні ЗВО

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (попередньої акредитації) частина зауважень та пропозицій не була врахована під час перегляду освітньої програми (див. ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ВИСНОВОК 2019)

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами спілкування у фокус-групах». ЕГ у своєму звіті констатує: «низький рівень інформування здобувачів про перевірку їх робіт на ознаки плагіату під час навчання на даній ОП», а також низьку поінформованість здобувачів вищої освіти даної ОП стосовно політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення

наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Забезпечити обізнаність здобувачів вищої освіти стосовно цілей ОП та обов'язкового залучення їх до удосконалення ОП. 2. Врахувати нову редакцію НРК для опису циклу/рівня підготовки у розділі 1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пункт 1 Загальна інформація. 3. Переглянути дотичність ПРН 8 до ОК1 «Іноземна мова фахового спрямування» та ОК 2 «Педагогіка та етика професійної діяльності»/ (за умови, якщо ОК2 залишиться у новій редакції ОП). 4. Розширити перелік програмних компетентностей та ПРН за рахунок тих, які можуть забезпечити її унікальність.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Під час розробки та підготовки документів, що супроводжують освітню діяльність, забезпечувати контроль за належним їх оформленням та відповідним внутрішнім узгодженням. 2. Під час здійснення освітньої діяльності дотримуватися і керуватися чинним законодавством не порушуючи встановлених норм, не допускати зменшення кількості тижнів канікул. 3. Узгодити змістове наповнення ОП із урахуванням того, що вона є освітньо-професійною, а не освітньо-науковою. 4. Розширити перелік компетентностей та ПРН з урахуванням наявних в ОП ОК. 5. Переглянути змістове наповнення ОК 1,2,3 стосовно здатності їх забезпечити усі передбачені ОП програмні компетентності. 6. Передбачити наповнення ОП дисциплінами, які за своїм змістом здатні забезпечити досягнення програмних компетентностей та ПРН другого (магістерського) рівня вищої освіти. 7. Переглянути зміст ОП на відповідність предметній області в частині змістовного наповнення ОК, та відповідності другому (магістерському) рівню вищої освіти, зокрема, ОК 6, ОК 7 і А 2, 8. Передбачити вивчення вибіркових ОК не раніше 2 семестру 9. Доцільно перенести ОК «Педагогіка та етика професійної діяльності», «Науково-педагогічна практика» та «Науково-дослідна практика» на третій рівень підготовки докторів філософії за спеціальністю 076. Це дасть можливість збільшити обсяг компонент, що забезпечують набуття ПРН пов'язаних із професійною діяльністю відповідно на другому (магістерському) рівні вищої освіти. 10. Для всіх методичних рекомендацій до практик і КРМ рецензентами запрошувати представників стейкхолдерів практиків, що значно підвищить якість подібних розробок, надасть можливість фахівцям професіоналам, потенційним роботодавцям подати конкретні пропозиції щодо їх покращення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Передбачити внесення інформації про спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» до Правил прийому до Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя в _____ р. 2. Завершити громадське обговорення та прийняти внутрішній нормативний документ про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 3. Забезпечити постійну популяризацію практики внутрішньої та міжнародної академічної мобільності серед здобувачів вищої освіти та можливості набуття знань у неформальній освіті. 4. Розробити Положення про визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. У силабусах відобразити не тільки ПРН, а й компетентності передбачені ОП. 2. Рекомендовано підготувати методичну розробку «Критерії оцінювання різних видів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти» та робити на неї посилання у силабусах. 3. У силабусах необхідно зазначити до якого блоку ОК належить конкретна дисципліна: до обов'язкових чи до вибіркових.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Внести зміни до Положення про оцінювання здобувачів вищої освіти ТНТУ ім. І. Пулюя зі змінами від 21.05.2019 р. 2. Відповідно до чинного законодавства. 3. Розробити процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) 4. Доопрацювати та узгодити зміст методичних вказівок до виконання кваліфікаційної роботи магістра (КРМ) із об'єктом вивчення цієї спеціальності зафіксований у стандарті і відповідно задекларований в ОП 5. . Переглянути орієнтовну тематику КРМ з урахуванням об'єктом вивчення спеціальності 076 зафіксований у стандарті і відповідно задекларований в ОП та доповнити нею методичні вказівки до виконання КРМ 6. Забезпечити поінформованість здобувачів вищої освіти стосовно стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності в ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

Забезпечити практику залучення на постійній основі до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків,

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Завершити громадське обговорення та доопрацювання Положення щодо конфліктних ситуацій

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Критерій 9. Прозорість та публічність

1.Забезпечити відповідні позначення дисциплін у силабусах 2 Розмежувати перелік обов'язкових та вибіркового дисциплін, що вкладаються на цій спеціальності. 3. Розмістити окремо банк вибіркового дисциплін спеціальності 076 у відкритому доступі

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток 1.pdf</i>	xCRANVA31ZLDTcZnSdLJU19fvSfPSRuabjasfm76aKM=
Додаток	<i>ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ВИСНОВОК 2019.pdf</i>	PeBZgYH8oBgl7GogJrKnSbJG8dXdYbltMneoHQJkrIQ=
Додаток	<i>Додаток 2.pdf</i>	xtng/B6V/tSU9+EagPds162tsYpFUGEALjLbbg7hvBE=
Додаток	<i>__ВІДПОВІДІ НА ЗАУВАЖЕННЯ ЗВО.pdf</i>	toQF3fGctGBTiRrqndtOoSkHxd+yb2RGrWRDMB+U LMg=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ